

W DOLINIE ORZA

BEZPŁATNY BIULETYN GMINY GOWOROWO
BEZPŁATNY BIULETYN GMINY GOWOROWO

NUMER 12, GRUDZIEŃ 2013
KWARTALNIK ISSN 2084-5022

Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia
pragniemy przesłać najserdeczniejsze życzenia.
Niech nadchodzące Święta będą dla Państwa niezapomnianym czasem
spędzonym bez pośpiechu, trosk i zmartwień.
Życzymy, aby odbyły się w spokoju, radości wśród rodziny, przyjaciół
oraz wszystkich bliskich dla Państwa osób.

Wraz z nadchodzącym Nowym Rokiem życzymy
Wszystkim mieszkańcom gminy Goworowo
dużo zdrowia i szczęścia.
Niech nie opuszcza Was pomyślność
i spełnią się najskrytsze marzenia.

Wójt Gminy Goworowo Małgorzata Maria Kulesza
wraz z Radnymi Gminy Goworowo

RADOSNA SZKOŁA, RADOSNE DZIECI, RADOSNY ŚWIAT.

Goworowo wzbogaciło się o kolejne miejsce, które uatrakcyjni proces dydaktyczny - wychowawczy. W ramach rządowego projektu "Radosna Szkoła", 5 listopada na terenie Zespołu Szkół Nr 1 w Goworowie odbyło się uroczyste otwarcie długo oczekiwanego placu zabaw. Stworzony specjalnie dla dzieci, bezpieczny oraz dostosowany do oczekiwań wychowanków w różnym wieku plac zabaw, z pewnością stanie się miejscem aktywnego, radosnego spędzania wolnego czasu. Wspólna zabawa z rówieśnikami na placu wyposażonym w atrakcyjne elementy sprawi dzieciom wiele radości, ale, co jest niezwykle istotne, wpłynie pozytywnie na ich rozwój fizyczny.

Te radosne chwile swoim występowaniem uświetnili również uczniowie z klas trzecich pod kierunkiem wychowawców. Zaprezentowali ciekawy program artystyczny o tematyce sportowej.

Po części artystycznej nadszedł oczekiwany moment oficjalnego otwarcia placu zabaw. Symbolicznego przecięcia wstę-

gi dokonali zaproszeni na uroczystość goście: Wójt Gminy Goworowo - pani

Małgorzata Maria Kulesza, Zastępca Dyrektora Delegatury w Ostrołęce Mazowieckiego Kuratorium Oświaty w Warszawie - pani Teresa Pajka, Kierownik Delegatury Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Ostrołęce - pan Wiesław Opęchowski, Radni Sejmiku Wojewódzkiego - pan Mirosław Augustyniak i pan Marian Krupiński, Sekretarz Gminy Goworowo - pan Antoni Mulawka, Przewodnicząca Rady Gminy Goworowo - pani Karolina Łazicka. Nowe miejsce spotkań dzieci pobłogosławił i poświęcił ksiądz Paweł Kaczmarczyk.

Było to miłe spotkanie integrujące lokalną społeczność, a także pokazujące, jak duże znaczenie ma realizacja tego typu inwestycji.

Aneta Gąsior

WAŻNE TEMATY:

- * Oddano do użytku kolejny plac zabaw.
- * Kolejny rok owocny w inwestycje
- * Rozstrzygnięcie konkursu „Moja rodzina jest ekozakrecona”
- * Goworowska Oświata
- * Bal Andrzejkowy dla osób niepełnosprawnych
- * Pomoc ostrołęckiemu hospicjum
- * Stypendium Prezesa Rady Ministrów dla uczennicy ZSP w Goworowie.

W TYM NUMERZE:

INWESTYCJE W 2013R.	2
GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI	5
PRACA RADY GMINY GOWOROWO W IV KWARTALE 2013R.	5
UTYLIZACJA AZBESTU NA TERENIE GMINY GOWOROWO	7
OŚWIATA GOWOROWSKA W LICZBACH I PROCENTACH ZA ROK SZKOLNY 2012/2013	8
WIZYTA KOMISARZA KURPIKA W KUNINIE	17
VI FESTIWAL PIEŚNI MARYJNEJ	18

INWESTYCJE W 2013 ROKU.

Zwyczajem lat poprzednich pragnę przedstawić Państwu sprawozdanie z realizacji inwestycji i innych zadań samorządu w 2013 roku. Ogromnym sukcesem ostatniego roku jest fakt, że duża część zadań została dofinansowana ze źródeł zewnętrznych. Podpisałam również następne umowy na pozyskanie środków zewnętrznych do realizacji kolejnych inwestycji w 2014 roku. Z uwagi na konieczność spełnienia narzuconych ze strony rządowej nowych wskaźników budżetowych oraz z uwagi na niskie dochody własne Gminy Goworowo, nie jestem w stanie w tak krótkim czasie zlikwidować wszystkich problemów infrastrukturalnych dotyczących mieszkańców naszej gminy. Jednakże przy pomocy Rady Gminy Goworowo staram się jak najlepiej i celowo wykorzystać posiadane zasoby finansowe.

Sztandarową inwestycją 2013 roku była budowa sieci wodociągowej na terenie miejscowości: Czarnowo, Jurgi, Zaorze, Dzbądzek i Kunin. Prace były wykonane w ramach zadania „Rozwój gospodarki wodno-ściekowej w dolinie rzek Orz

i Narew poprzez budowę sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacji sanitarnej w gminie Goworowo”, dofinansowanego w ramach „Podstawowych usług dla gospodarki i ludności wiejskiej”, objętych PROW na lata 2007 – 2013. W Jurgach, Zaorzu i Dzbądku wykonano prawie 12 kilometrów nowej sieci wodociągowej, wyposażonej w hydranty przeciwpożarowe oraz niezbędne zasowy. Odtworzono także

nawierzchnie dróg, zniszczonych podczas wykopów. W Czarnowie dokonano wcięcia pod drogą krajową nr 60, a w Kuninie pod rzeką Orz do istniejącej sieci. Dzięki temu południowa część gminy Goworowo uzyskała dodatkowe zasilenie w wodę, które powinno rozwiązać problem czasowego braku ciśnienia wody w okresie letnim. Prace wykonała wyłoniona w przetargu firma Zakład Usługowo Handlowo Produkcyjny „HYDRO-MET”, 87-600 Lipno, ul. Ogrodowa 41 za kwotę 697 023,45 zł brutto. Dofinansowanie zadania wyniesie 425 014 zł.

Gmina Goworowo udzieliła pomocy finansowej w formie dotacji celowej Powiatowi Ostrołęckiemu w 2013 roku w kwocie 900 000 zł na realizację zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 4403W od drogi Nr 8 – Turzyn – Brańszczyk – Niemiry – Knurowiec – Długosiodło – Goworowo – Ostro-

łęka – II etap”, odcinek od km 28+130 do km 32+900 zlokalizowany na terenie Gminy Goworowo przez miejsc-

wości Żabin, Pokrzywnica, Goworowo. W ramach inwestycji ułożono nową nawierzchnię asfaltową od Żabina do Goworowa, drogę okopano rowami, wybudowano nowe chodniki, kanalizację deszczową, parkingi, przejścia i zatoki autobusowe. W trakcie realizacji jest ścieżka rowerowa do drogi krajowej nr 60. Planowany termin jej realizacji to 15 grudnia 2013 r. Inwestycja ta była dofinansowana w 50 % z Narodowego Programu Przebudowy

Dróg Lokalnych. Całkowita wartość inwestycji wynosi 4.366.579 zł.

W kończącym się roku udało się nam także wybudować nowy plac zabaw przy Zespole Szkół Nr 1 w Goworowie.

Jako powierzchnię pod plac wykorzystano teren pomiędzy budynkiem szkoły podstawowej i sali gimnastycznej, wykorzystując jego niewątpliwie walory bezpieczeństwa dla bawiących się dzieci (z dala od dróg wewnętrznych na terenie szkolnym). Prace wykonała Firma Wielobranżowa Magdalena Łach z Rzekunia za kwotę 194 488,13 zł brutto. W ramach tej kwoty powstał duży, nowoczesny plac zabaw dla dzieci o łącznej powierzchni 600 m², w tym prawie 350 m² nawierzchni bezpiecznej, na której zainstalowano 12 urządzeń zabawowo – rekreacyjnych. Plac został obsadzony tujami oraz wyposażony w ławki, wieszaki na ubrania i kosze na śmieci. Dodatkowo wykonano także kanalizację deszczową wokół placu oraz dojścia z kostki brukowej. Zadanie zostanie dofinansowane w kwocie 90 487 zł z rządowego programu „Radosna Szkoła”.

W II kwartale 2013 r. prowadzący w Goworowie praktykę lekarską Państwo Słomscy przeprowadzili się do nowego budynku przychodni.

Pozostawiony obiekt dotychczasowego ośrodka zdrowia został wyremontowany, a od 1 sierpnia 2013 r. stanowi siedzibę Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Goworowie (dla którego Gmina wynajmowała lokal z zasobu TP S.A.). W ramach prac remontowych i adaptacyjnych budynku wykonano przebudowę piętra budynku wraz z klatką schodową, nowe instalacje elektryczne, wodno - kanalizacyjne i centralnego ogrzewania oraz sieć komputerową. Prace wykonała Firma Budowlano Usługowa Krzysztof Lenkiewicz z Borawego za kwotę 155 401,75 zł brutto. Inwestycja była finansowana z budżetu Gminy Goworowo.

W Grodzisku Małym Zakład Gospodarki Komunalnej zmodernizował istniejącą nawierzchnię żwirową drogi, zniszczoną częściowo przy budowie kanalizacji sanitarnej. Droga na długości 1243 mb została wzmocniona mieszanką kruszywa naturalnego, na którą wbudowano 7-mio centymetrową warstwę kruszywa łamanego. W ramach inwestycji wykonano 1230 mb nowych rowów odwadniających oraz odtworzono 535 mb istniejących rowów. Wykonano także 2 nowe przepusty oraz wyremontowano 4 istniejące. Wartość prac to 146 913,23 zł netto (ZGK jako jednostka budżetowa nie nalicza podatku VAT dla Gminy), z czego 55 000 zł to dotacja z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych.

W Ludwinowie powstała nowa sieć oświetlenia ulicznego. Jej łączna długość to 2603 mb. Sieć została posadowiona na istniejących oraz 9 dobudowanych słupach energetycznych. Na słupach zamontowano 20 opraw oświetleniowych wraz z niezbędnym oprzyrządowaniem – lampy typu WSL 870 RM 70/50W HST E27. Dodatkowo Wykonawca dostarczył pilota do zdalnego sterowania ustawieniami zegarów astronomicznych CPA 4.0. Całość prac wykonało Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe „MADO” Andrzej Mróz z Kosowa Lackiego za kwotę 60 270 zł brutto. Inwestycja była finansowana z budżetu Gminy Goworowo.

Zakład Gospodarki Komunalnej w Goworowie rozpoczął remont budynku Domu Nauczyciela w Czarnowie. W ramach prac budowlanych wykonano przemurzenie kominów wraz z obróbką czapek kominowych, nowe pokrycie dachowe z blachy trapezowej wraz z obróbką blacharską, wymianę rynien i rur spustowych oraz remont przyłącza energetycznego. Całość prac, finansowanych ze środków własnych, zamknęła się kwotą 17 202,33 zł.

Do końca listopada br. w Zespole Szkół Nr 1 w Goworowie trwały prace remontowo – budowlane. W ramach inwestycji „Remont obiektów Zespołu Szkół Nr 1 w Goworowie w celu likwidacji barier architektonicznych w odniesieniu do uczniów niepełnosprawnych” wykonano podjazd dla niepełnosprawnych, przebudowę istniejących zespołów szatniowo – sanitarnych z dostosowaniem jednego z nich dla osób niepełnosprawnych oraz inne roboty budowlane celem spełnienia wymogów zawartych w przepisach technicznych. Prace zre-

alizowała Firma Budowlano – Handlowa „FIN-BUD” Mąka Czesław z Kadzidła za kwotę 64 034,86 zł brutto. Gmina Goworowo pozyskała na ten cel kwotę 25 000 zł ze środków rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej.

Trwały prace przy rozbudowie sieci wodociągowej w Kaczcze (od strony Pasiiek). Prace prowadzi Zakład Gospodarki Komunalnej w Goworowie. Dobudowano ok. 400 mb wodociągu.

Kostkę pochodzącą z rozbiórki chodników z Goworowa i pozyskaną ze Starostwa Powiatowego, ułożono na placu szkolnym w Pasiiekach (ok.1300 m²), przy OSP w Kuninie, OSP w Czarnowie, OSP w Lipiance. Wszystkim strażakom z wymienionych OSP składam serdeczne podziękowania za wkład pracy w upiększenie terenów strażnic.

We wszystkich szkołach w okresie wakacyjnym dokonano niezbędnych remontów.

Trwają prace przebudowy i dostosowania budynków garażowych na placu ZGK do przygotowania punktu selektywnej zbiórki odpadów.

W ramach działań nieinwestycyjnych samorząd:

- zrealizował projekt „Piękno mazowieckiej wsi – wyznaczenie i oznakowanie ścieżki rowerowej w Gminie Goworowo”, dofinansowany w kwocie 21 075,74 zł w ramach działania 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla małych projektów, tj. operacji, które nie odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działań Osi 3, ale przyczyniają się do osiągnięcia celów tej osi,

objętego PROW na lata 2007 – 2013. W ramach projektu oznakowana została nowa ścieżka rowerowa z Lipianki do Goworowa, wybudowano 3 altany (Goworowo, Kruszewo, Lipianka), 2 grille (Goworowo, Lipianka), a obok altan wystawiono rzeźby;

- przeprowadził utylizację 262,34 ton azbestu z nieruchomości z terenu gminy. Działania zostały dofinansowane kwotą 70 831,80 zł z Wojewódzkiego i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. Z uwagi na większą od wnioskowanej ilość azbestu limit 262,34 ton został wycofany z 71 nieruchomości zamiast przewidywanych 121. Deklarowane ilości w zgłoszeniach były zaniżone. Na utylizację pozostałych materiałów zawierających azbest Gmina złożyła wnioski o dotację w WFOŚiGW w styczniu 2014r.;

- prowadzi projekt „Wspinamy się ku szczytom wiedzy”, w ramach którego zakupiono niezbędne pomoce dydaktyczne, a dzieci ze szkół z terenu gminy biorą udział w bezpłatnych zajęciach dodatkowych. Całkowita wartość projektu to 133 799 zł. Projekt finansowany jest w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet IX. Rozwój wykształcenia i kompetencji

w regionach, Działanie 9.1. Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty, Poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych;

- wykonał remonty dróg: Daniłowo – Smólnik, Wólka Brzezińska, Rębisze Działy – Żabin, Ponikiew Mała, Kunin – Borki, Michałowo – Borki, Ponikiew Mała Kolonia, Wólka Brzezińska (Zambrzyce), Rębisze Parcele – Żabin, Ludwinowo, Dzbądzek, Goworówek, Pokrzywnica Kolonia;

- wykonał remont mostu na Orzu w Brzeźnie oraz przepust na drodze w Jemielistym;

- zlecił przygotowanie projektów budowlanych na: adaptację budynku ośrodka zdrowia, budowę oświetlenia ulicznego w Ludwinowie, remont OER w Lipiance, remont domu nauczyciela w Czarnowie, punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w Goworowie, budowy placu zabaw w Szczawinie, rozbudowę sieci wodociągowej w Kaczcze, przebudowy drogi gminnej w Borkach, przygotowanie podkładów geodezyjnych i opracowanie projektu budowlanego do budowy sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjno - ciśnieniowej w miejscowościach: Brzeźno i Brzeźno Kolonia, Goworowo, Szczawin i Daniłowo, przebudowy oczyszczalni ścieków w Goworowie;

- zlecił przygotowanie ekofizjografii oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goworowo, przygotowanie map do celów projektowych dla przebudowy drogi Czarnowo – Szczawin – Ludwinowo – Smólnik, przygotowanie map do celów projektowych na przebudowę

kanalizacji deszczowej w ul. Strażackiej w Goworowie i remont ulicy Przechodniej;

- odebrano projekty budowlane: rozbudowy budynku świetlicy wiejskiej w Brzeźnie, przebudowy ciągu drogowego Czernie – Jemieliste – Kaczka,

- ustawiono nowe wiaty przystankowe w Kaczcze, Jemielistym, Pokrzywnicy,

- prowadzono przeglądy gwarancyjne wykonanych inwestycji;

- przeprowadził przetargi na odbiór odpadów komunalnych, usługi pocztowe i zaciągnięcie kredytu długoterminowego;

- podpisano umowy o dofinansowaniu inwestycji „Zagospodarowanie centrum miejscowości Brzeźno” w kwocie 50 000 złotych oraz „Zagospodarowanie centrum miejscowości Pasiaki w kwocie 285 268,00 zł z programu „Odnowa i rozwój wsi”, objętego PROW na lata 2007 – 2013. Prace będą realizowane na przełomie wiosny i lata 2014 r.

Serdecznie dziękuję wszystkim pracownikom Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych za ogromny wkład pracy, którego owocem są te przygotowywane i zrealizowane inwestycje. Dziękuję również przewodniczącej Rady Gminy Pani Karolinie Łazickiej, przewodniczącym komisji oraz wszystkim radnym za bardzo dobrą współpracę.

*Małgorzata Maria Kulesza
Wójt Gminy Goworowo*

GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI.

Nowy system gospodarki odpadami komunalnymi, który nałożyła na gminy ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, jest realizowany, a problemy rozwiązywane na bieżąco przez pracownika Urzędu Gminy. Jednakże chciałabym zwrócić Państwa uwagę na konieczność prowadzenia rzetelnej segregacji. Firma MPK Sp. z o.o. w Ostrołęce obsługująca i odbierająca odpady informuje, że mieszkańcy często wystawiają różne po-

jemniki do segregacji oraz w pojemnikach do segregacji pojawiają się odpady zmieszane, których firma nie odbierze w dniu odbioru odpadów segregowanych.

W dalszym ciągu nie wszyscy mieszkańcy złożyli deklarację na odbiór odpadów komunalnych (zostało wysłanych ponad 130 wezwań, z czego ponad 60 osób złożyło pierwszą deklarację). Pozostałym przypominam się o obowiązku złożenia deklaracji w Urzędzie Gminy pok. 19. Zgodnie z art. 6 ustawy o utrzymaniu czystości i po-

rządku w gminach przedsiębiorcy są zobowiązani do udokumentowania w formie umowy korzystanie z usług firm odbierających odpady posiadających wpis do rejestru działalności regulowanej na terenie Gminy Goworowo. Proszę o jak najszybsze przekazanie takich umów do tut. Urzędu Gminy pok. nr 19.

Jolanta Zalewska

PRACA RADY GMINY GOWOROWO W IV KWARTALE 2013R.

Ostatni kwartał roku jest bardzo pracowitym okresem w Radzie, ze względu na uchwalenie podatków i opłat lokalnych na 2014 r. oraz innych uchwał dotyczących realizacji zadań w 2014 r. Rada analizując wszystkie „za” i „przeciw” uchwaliła stawki podatków: od nieruchomości, rolnej i od środków transportowych oraz zatwierdziła taryfy za pobór wody i odprowadzanie ścieków. Uchwaliła programy pomocy społecznej. W tym okresie odbyły się 2 sesje:

30 września 2013 r. odbyła XXXVII sesja Rady Gminy Goworowo. Obradom przewodniczyła przewodnicząca Rady Karolina Łazicka.

Rada przyjęła 3 uchwały w sprawach:

- określenia stawek podatku od nieruchomości na 2014 r.,
- zatwierdzenia taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków,
- zmian w budżecie Gminy Goworowo na 2013 r.

8 listopada 2013 r. odbyła się XXXVIII sesja Rady Gminy Goworowo.

Obradom przewodniczyła przewodnicząca Rady Karolina Łazicka.

Podczas sesji odbyło się wręczenie nagród w konkursie „**Moja rodzina jest ekozakręcona**”. W konkursie udział wzięli uczniowie wszystkich szkół podstawowych i gimnazjum z terenu gminy. Nagrody wręczyli: Małgorzata Maria Kulesza - Wójt Gminy i Wojciech Bobrowski - Dyrektor Wydziału Zamiejscowego Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Rada przyjęła 10 uchwał w sprawach:

- zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Goworowo na lata 2013 – 2021,
- zmian w budżecie Gminy Goworowo na 2013 r.,
- obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej jako podstawa obliczania podatku rolnego na obszarze gminy,
- określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na terenie gminy Goworowo na rok podatkowy 2014,
- określenia stawek dotacji przedmiotowej dla Zakładu Gospodarki

Komunalnej w Goworowie,

- uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2014,
- uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014 – 2016,
- przyjęcia lokalnych programów pomocy społecznej,
- zmiany Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Goworowie,
- uchwalenia Programu współpracy Gminy Goworowo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2014.

Praca w komisjach:

Komisja Oświaty Kultury i Zdrowia.

Komisja na posiedzeniu zapoznała się z informacją o stanie realizacji zadań oświatowych, dokonała analizy projektów budżetów poszczególnych szkół oraz projektu budżetu Gminy na 2014 r.

cd. Str. 6 —>

Komisja Rozwoju Społeczno - Gospodarczego i Gospodarki Finansowej

Komisja na posiedzeniu omówiła programy pomocy społecznej oraz uchwały finansowe.

Komisja Rolnictwa, Ochrony Środowiska, Przestrzegania Prawa i Porządku.

Komisja odbyła 4 posiedzenia, na których zapoznała się z informacjami o :

- stanie bezpieczeństwa i pożarnictwa na terenie gminy,
- zaawansowaniu prac nad sporządzeniem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goworowo,
- funkcjonowaniu i realizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie.

Komisja omówiła i zaopiniowała uchwały podatkowe i taryfy za pobór wody i odprowadzanie ścieków na 2014 r.

Komisja rozpatrzyła wnioski:

- mieszkańców wsi Czarnowo w sprawie poszerzenia odcinka drogi we wsi Czarnowo,
- mieszkanki wsi Goworowo w sprawie odwodnienia terenu na ul. Witosa w Goworowie
- sołtysa wsi Czernie w sprawie zmiany ceny wody dla mieszkańców wsi korzystających z wodociągu Gminy Wąsewo.
- dokonała analizy koncepcji inwestycji drogowej Dąbrówka - Smólnik - Ludwinowo - Szczawin - Czarnowo, wydając pozytywną opinię.
- analizowała projekt budżetu gminy na 2014 r.

Wspólne posiedzenia komisji.

Na wspólnych posiedzeniach komisji omówiono i zaopiniowano projekty uchwał obowiązujących w 2014 r. tj. podatkowe, taryf opłat za pobór wody i odprowadzanie ścieków, programy pomocy społecznej oraz projekty uchwał w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie gminy na 2013 r. i wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2013 - 2021. Radni dokonali analizy projektu budżetu gminy na 2014 r. i inwestycji, w tym również drogowych, na które Gmina może pozyskać środki finansowe z zewnątrz.

E. Owczarek

MSZA ŚWIĘTA ZA ZMARŁYCH I POLEGŁYCH STRAŻAKÓW.

10 listopada 2013 r. o godz. 11:30 w kościele parafialnym pod wezwaniem Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Kuninie odbyła się msza święta za zmarłych strażaków z gminy Goworowo, w której licznie uczestniczyli strażacy, rodziny zmarłych strażaków oraz poczty sztandarowe:

- Zarządu Oddziału Gminnego OSP - RP w Goworowie,
- OSP Goworowo,
- OSP Kunin,
- OSP Kruszewo,
- OSP Suchcice z gminy Czerwin.

We mszy świętej uczestniczyli zaproszeni goście:

- Tadeusz Nalewajk - Członek Zarządu Głównego Związku OSP RP
- Mirosław Augustyniak - Członek Zarządu Głównego Związku OSP Województwa Mazowieckiego
- Marian Krupiński - Radny Sejmiku Województwa Mazowieckiego
- Janusz Głowacki - Prezes Zarządu Oddziału Powiatowego Związku

OSP RP w Ostrołęce
- Leszek Pragacz - Kwatermistrz KM PSP w Ostrołęce

- Tadeusz Warszawa - Wiceprzewodniczący Wojewódzkiej Komisji Rewizyjnej przy Zarządzie Oddziału Wojewódzkiego Związku OSP RP

- Stanisław Wojciechowicz - Prezes Zarządu Oddziału Gminnego Związku OSP RP w Goworowie

- Małgorzata Kulesza - Wójt Gminy Goworowo

- Antoni Mulawka - Radny Powiatu Ostrołęckiego

- Hanna Dobkowska - Radna Gminy

- Jerzy Manowski - Radny Gminy

- Józef Dudziec - były pracownik KM PSP w Ostrołęce

Dowodcą uroczystości był Komentant Gminny OSP Ryszard Wyrębek.

Mszę świętą koncelebrował i wygłosił homilię kapelan gminny strażaków ks. Józef Kacperski, w koncelebrze uczestniczył również ksiądz Paweł

Kaczmarczyk z parafii Goworowo.

20 października 2013 r. o godz. 12.00 w kościele pod wezwaniem Św. Bartłomieja w Tro-

szynie odbyła się msza święta za zmarłych i poległych strażaków z powiatu ostrołęckiego, w której licznie uczestniczyli strażacy z jednostek OSP z całego powiatu oraz rodziny zmarłych strażaków.

Gminę Goworowo reprezentowały delegacje strażaków ze wszystkich jednostek OSP oraz poczty sztandarowe z następujących jednostek: Zarządu Oddziału Gminnego OSP RP w Goworowie, OSP Goworowo, OSP Kunin, OSP Kruszewo.

Ewa Burzycka

MOJA RODZINA JEST EKOZAKRĘCONA

Podczas XXXVIII sesji Rady Gminy Goworowo miało miejsce rozstrzygnięcie konkursu „Moja rodzina jest ekozakręcona”. Na uroczystość przybył Dyrektor Wydziału Zamiejscowego Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Pan Wojciech Bobrowski, który wraz z panią Wójt Małgorzatą Marią Kulesza dokonali wręczenia nagród laureatom.

Konkurs ogłoszony 3 czerwca 2013 r. przeprowadzony został w II etapach:

I etap – szkolny – trzyosobowe grupy uczniów przygotowywały nakręcone przez siebie krótkie

filmy, dokumentujące zachowania rodzin i rozwiązania techniczne we własnych domach przyczyniające się do ochrony środowiska. Komisje wewnątrz każdej szkoły wybrały po jednej pracy, która reprezentowała szkołę w II etapie.

II etap – gminny – spośród zgłoszonych przez poszczególne szkoły prac Gminna Komisja Konkursowa wybrała najlepsze prace, które najlepiej realizowały założone cele konkursu.

Gminna Komisja Konkursowa zebrana 24.10.2013 r. w składzie:

- **Antoni Mulawka** – Sekretarz Gminy Goworowo – przewodniczący

- **Marek Radecki** – kierownik Referatu Inwestycyjnego – członek

- **Jolanta Zalewska** – podinspektor ochrony środowiska i gospodarki komunalnej – członek

postanowiła przyznać miejsca kolejno:

- I miejsce dla **Gimnazjum w Goworowie** – *Ziemek Katarzyna, Mateusiak Cezary, Niegowska Julia*

- II miejsce dla **Szkoły Podstawowa w Pasiekach** – *Kraska Hubert, Kraska*

Sebastian, Retes Kamil

- III miejsce dla **Szkoły Podstawowa w Kuninie** – *Rybaczyk Julia, Kraska Aleksandra, Rybaczyk Gabriela*

- IV miejsce zajęła **Szkoła Podstawowa w Szczawinie** – *Filipiak Agata, Marczak Julita, Mateusiak Natalia*

- V miejsce zajęła **Szkoła Podstawowa w Goworowie** – *Wieczorek Piotr, Wieczorek Paweł, Gołębiowski Konrad*

Laureaci konkursu otrzymają następujące nagrody rzeczowe:

- za zajęcie I miejsca – 3 tablety,

- za zajęcie II miejsca – 3 urządzenia wielofunkcyjne,

- za zajęcie III miejsca – 3 aparaty cyfrowe,

- za zajęcie IV miejsca – 3 dyski przenośne 500 gigabajtów,

- za zajęcie V miejsca – 3 słuchawki bezprzewodowe.

Za przeprowadzenie I etapu konkursu szkoły otrzymały projektor multimedialne.

Kamil Jadacki

UTYLIZACJA AZBESTU NA TERENIE GMINY GOWOROWO

Wojewódzki Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej
w Warszawie

Narodowy Fundusz Ochrony
Środowiska i Gospodarki Wodnej
w Warszawie

"Odbiór i utylizacja wyrobów zawierających azbest" dofinansowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

www.wfosigw.pl www.nfosigw.gov.pl

Zakończyliśmy realizację zadania pn. „Odbiór i utylizacja wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Goworowo”. Przedsięwzięcie miało na celu nieodpłatne odebranie od mieszkańców

gminy 262,34 ton odpadów azbestowych przeznaczonych do utylizacji. Realizacja działania została powierzona firmie Graffiti Zakład Ogólnobudowlany Paweł Lewandowski z Radziejowa, która w drodze przetargu złożyła najkorzystniejszą cenowo ofertę. W trakcie ważenia odbieranego azbestu ilość 262,34 ton została osiągnięta poprzez odbiór odpadów z 71 nieruchomości (zamiast zakładanych 121). Pozostałe 50 nieruchomości zostanie objętych zadaniem, na które Gmina Goworowo będzie pozyskiwać środki na rok 2014. Pragę poinformować także, że wnioski na od-

biór odpadów azbestowych nadal można składać do Urzędu Gminy Goworowo.

Zadanie dofinansowane zostało przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w wysokości 70 831,80 zł, co stanowi 100% kosztów kwalifikowanych zadań.

Marek Radecki

APEL DO MIESZKAŃCÓW!!!

Spółeczna Kampania Informacyjna Systemu DOKUMENTY ZASTRZEŻONE działająca pod patronatem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, we współpracy z Policją i Federacją Konsumentów apeluje o zastrzeżenie w bankach utraconych dokumentów. Skradzione czy zgubione dokumenty tożsamości mogą być wykorzystane przez przestępców podejmujących różne próby użycia cudzych dokumentów: wyłudzenie kredytu, przestępstwa podatkowe przeciwko budżetowi (np. fikcyjna działalność gospodarcza), czy też wynajem nieruchomości. Zastrzeżenie w bankach utraconych dokumentów może pomóc wielu osobom w uniknięciu nieprzyjemnych sytuacji i poprawi bezpieczeństwo wszystkich obywateli.

OŚWIATA GOWOROWSKA W LICZBACH I PROCENTACH ZA ROK SZKOLNY 2012/2013.

Wyszczególnienie	Dane z 2012r.
Liczba ludności gminy (na koniec grudnia 2012 r.)	8 772 zł
Budżet gminy (wykonanie 2012 r.)	26 029 000 zł
Budżet w przeliczeniu na jednego mieszkańca	2967 zł
Otrzymała subwencja oświatowa	7 338 429 zł
Subwencja oświatowa w przeliczeniu na jednego ucznia szkoły podstawowej i gimnazjum.	8 664 zł
Wydatki na oświatę i wychowanie w działach 801 i 854 (wykonanie w roku szkolnym 2012/2013)	10 119 000 zł
Wydatki na oświatę i wychowanie w działach 801 i 854 (wykonanie za rok szkolny 2012/2013) w przeliczeniu na jednego ucznia (razem z przedszkolami i dowożeniem)	10 089 zł
Liczba wychowanków przedszkoli i uczniów szkół prowadzonych przez JST	1003
Wydatki na oświatę ponoszone przez gminę z własnego budżetu (ponad subwencję oświatową)	2 780 571 zł

Podstawowe decyzje prawne i strategiczne.

W roku szkolnym 2012/2013 podjęto decyzję o przeniesieniu z nowym rokiem szkolnym 2013/2014 oddziałów klas gimnazjalnych z Kunina i Pasiek do Goworowa. Decyzja podyktowana była unormowaniem stanu prawnego oraz w celu usprawnienia organizacji pracy gimnazjum.

Demografia

Liczba dzieci urodzonych w latach 2007-2012 i zamieszkałych na terenie Gminy Goworowo.

2007	2008	2009	2010	2011	2012
80	92	110	94	99	103

Z powyższej tabeli wynika, że w roku 2013 liczba dzieci w wieku 3-6 lat wynosi 376, a w kolejnych latach odpowiednio 395, 406.

Sieć szkół i placówek

Gmina Goworowo jest organem prowadzącym dla:

- Szkoły Podstawowej im. M. Kopernika w Goworowie.
- Szkoły Podstawowej w Kuninie.
- Szkoły Podstawowej im. J. Korczaka w Pasiekach.
- Szkoły Podstawowej w Szczawinie.
- Gimnazjum im. Papieża Jana Pawła II w Goworowie.
- Przedszkola Samorządowego w Goworowie.

Szkoła Podstawowa im. M. Kopernika w Goworowie i Gimnazjum im. Papieża Jana Pawła II w Goworowie tworzą Zespół Nr 1 w Goworowie.

Liczba wychowanków i uczniów przedszkola i szkół w Gminie Goworowo

Wyszczególnienie	Liczba
Liczba wychowanków przedszkola	50
Liczba wychowanków oddziałów przedszkolnych	106
Liczba uczniów szkół podstawowych	519
Liczba uczniów gimnazjów	328
Razem	1003

Wskaźniki przedszkola i oddziałów przedszkolnych

Wyszczególnienie	Średnia liczba wychowanków na oddział	Średnia liczba wychowanków na etat nauczycielski
Przedszkole w Goworowie	25	14,2
Oddziały przedszkolne przy SP w Goworowie	19,75	14,5
Oddział przedszkolny przy SP w Kuninie	11	10
Oddział przedszkolny przy SP w Pasiekach	9	7,5
Oddział przedszkolny przy SP w Szczawinie	7	5,83
Średnio w Gminie Goworowo	14,35	10,41
kraj	22	13,78
woj. mazowieckie	22,42	13,39
gminy wiejskie	18,63	14,54

Wychowaniem przedszkolnym objętych jest 156 dzieci w wieku 3-6 lat. Liczba dzieci zamieszkałych w roku 2013 na terenie gminy wynosi 376. Stanowi to, 41,5 % wszystkich dzieci od 3 do 6 lat.

Wskaźniki szkół

	Uczniowie na oddział	Uczniowie na etat nauczycielski
Zespół Szkół Nr 1 w Goworowie	19,75	10,10
Szkoła Podstawowa w Kuninie	14	7,59
Szkoła Podstawowa w Pasiekach	12	8,12
Szkoła Podstawowa w Szczawinie	6,57	5,59
Średnio w Gminie Goworowo	13,08	7,85
kraj	20,74	11,79
woj. mazowieckie	20,94	11,94
gminy typowo wiejskie	18,12	9,93

Liczba uczniów, oddziałów i etatów w szkołach

Wyszczególnienie	Uczniowie	Oddziały	Etaty nauczycieli	Etaty administracji	Etaty obsługi
Zespół Szkół nr 1 w Goworowie	711	36	70,37	3,5	18
Szkoła Podstawowa w Kuninie	112	8	14,75	0	3
Szkoła Podstawowa w Pasiekach	84	7	10,35	0,75	3
Szkoła Podstawowa w Szczawinie	46	7	8,23	0	1
Razem	953	58	103,7	4,25	25

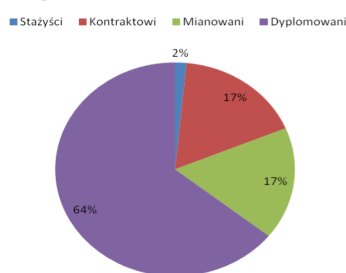
Dowożenie uczniów do szkół

W gminie Goworowo dowożonych jest 56% uczniów przy wskaźniku krajowym 19,8% i w gminach wiejskich 38%

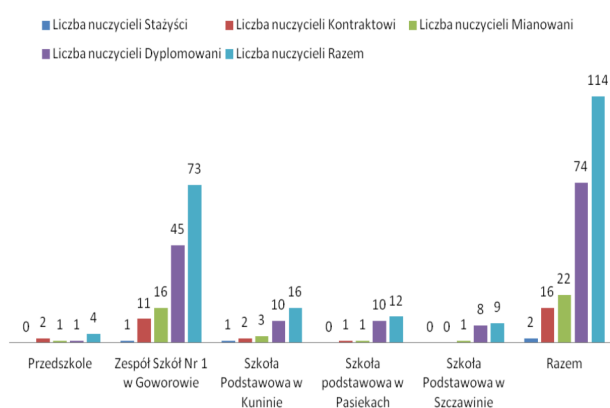
Wyszczególnienie	Liczba ucz.
Liczba uczniów uprawniona do bezpłatnego dowożenia do szkoły	535
liczba uczniów dowożonych na koszt gminy	535
w tym:	
Autobusem gminnym	470
Rodzice ze zwrotem kosztów	7
Bilety komunikacji publicznej zakupione oraz gminę	58

Kadra Nauczycielska

Nauczyciele w/g stopni awansu zawodowego ogółem w Gminie Goworowo

Nauczyciele w/g stopni awansu zawodowego w poszczególnych szkołach i w gminie

Nauczyciele pracujący w przedszkolu i szkołach w 64 % to nauczyciele o najwyższym stopniu awansu zawodowego, mianowani i kontraktowi stanowią po 17 %, stażyści 2%. Na 114 nauczycieli 86 ma uprawnienia do nauczania 2 i więcej przedmiotów. W wyniku postępowania: 2 nauczycieli uzyskało stopień nauczyciela kontraktowego, 4 – nauczyciela mianowanego, 1 – nauczyciela dyplomowanego.

Warunki kształcenia i zarządzanie mieniem szkolnym.

W wyniku przeniesienia klas gimnazjalnych z Kunina i Pasiek do Goworowa uczniowie tych szkół mają do dyspozycji więcej sal lekcyjnych. We wszystkich szkołach z wyjątkiem Goworowa zajęcia odbywają się na jedną zmianę. W Goworowie uczniowie klas 0 – III uczą się na dwie zmiany, ze względu na mniejszą liczbę sal niż oddziałów.

Tylko Zespół Szkół Nr 1 w Goworowie dysponuje salą gimnastyczną, która ze względu na małe rozmiary jest niewystarczająca. Uczniowie gimnazjum tego zespołu korzystają z sali gimnastycznej należącej do Zespołu Szkół Powiatowych w Goworowie. Ponadto przy ZS Nr 1 funkcjonuje nowo wybudowany „Orlik” i wielofunkcyjne boisko o nawierzchni asfaltowej. W szkołach podstawowych: Kuninie, Pasiekach i Goworowie wybudowano place zabaw w ramach rządowego programu „Radosna Szkoła”

Uczniowie szkół objęci są opieką lekarską po za szkołą, przez Przychodnię Lekarską w Goworowie i w Kuninie.

W Zespole Szkół nr 1 w Goworowie 3 razy w tygodniu pełni dyżur pielęgniarka.

Promocja uczniów

Wyszczególnienie	Świadectwo z wyróżnieniem		Egzaminy poprawkowe		Niepromowani	
	Liczba uczniów	% uczniów	Liczba uczniów	% uczniów	Liczba uczniów	% uczniów
Szkoła Podstawowa w Goworowie	46	28,93	0	0	3	0,78
Szkoła Podstawowa w Kuninie	15	35,7	0	0	0	0
Szkoła Podstawowa w Pasiekach	16	19	0	0	3	3,6
Szkoła Podstawowa w Szczawinie	6	13,3	0	0	0	0
Gimnazjum w Goworowie	56	17,07	5	1,52	5	1,52

Procent uczniów powtarzających klasę w szkołach podstawowych wynosi odpowiednio w kraju - 0,36, województwie - 0,51 a gminach wiejskich - 0,63; w gimnazjum odpowiednio: 3,15; 2,59; 1,82.

Frekwencja w szkołach i roczne oceny klasyfikacyjne z zachowania.

Wyszczególnienie	Frekwencja w procentach	Nieodpowiednia lub naganna roczna klasyfikacyjna ocena z zachowania	
		Liczba uczniów	Procent uczniów
Szkoła Podstawowa w Goworowie	88,86	0	0
Szkoła Podstawowa w Kuninie	93,2	0	0
Szkoła Podstawowa w Pasiekach	92,76	2	2,38
Szkoła Podstawowa w Szczawinie	89,4	0	0
Gimnazjum w Goworowie	87,03	6	1,83
Razem	90,25	8	4,21

Liczba uczniów uczestnicząca w zajęciach pozalekcyjnych

Wyszczególnienie	Zajęcia w świetlicy	Zajęcia sportowe	Zajęcia artystyczne	Koła przedmiotowe
Szkoła Podstawowa w Goworowie	172	38	25	6
Szkoła Podstawowa w Kuninie	100	12	11	52
Szkoła Podstawowa w Pasiekach	28	0	0	25
Szkoła Podstawowa w Szczawinie	0	0	0	0
Gimnazjum w Goworowie	24	61	30	0

Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach wyrównawczych, rewalidacyjnych i logopedycznych

Wyszczególnienie	Zajęcia wyrównawcze	Zajęcia rewalidacyjne	Logopedia	Indywidualny tok nauki	Nauczanie indywidualne
SP w Goworowie	28	4	106	1	1
SP w Kuninie	11	3	16	0	1
SP w Pasiekach	26	3	33	0	0
SP w Szczawinie	0	1	0	0	0
Gimn. w Goworowie	0	4	36	2	0

Udział uczniów w konkursach o zasięgu ponadgminnym i olimpiadach przedmiotowych

Wyszczególnienie	Artystyczne	Przedmiotowe	Sportowe	Artystyczne	Przedmiotowe	Sportowe
	Liczba uczestników konkursów			Procent wszystkich uczniów		
Szkoła Podstawowa w Goworowie	54	3	43	17,8	1,0	14,1
Szkoła Podstawowa w Kuninie	23	14	3	27,4	16,7	3,6
Szkoła Podstawowa w Pasiekach	42	9	0	56,0	12,0	0,0
Szkoła Podstawowa w Szczawinie	3	0	0	7,7	0,0	0,0
Razem szkoły podstawowe	68	23	103	91,1	28,7	3,6
Gimnazjum w Goworowie	95	60	50	29,0	18,3	15,2

Liczba uczniów uczących się języków obcych.

Wyszczególnienie	Angielski	Niemiecki	Rosyjski	Inne
SP w Goworowie	303	46	0	0
SP w Kuninie	100	0	0	0
SP w Pasiekach	84	0	0	0
SP w Szczawinie	45	0	0	0
Razem szkoły podstawowe	532	46	0	0
Gimnazjum w Goworowie	326	293	152	0
Razem	858	339	152	0

Wsparcie materialne dla uczniów (liczba korzystających uczniów)

	Sypienia szkolne	Zasłki szkolne	Dofinansowanie posiłków w szkole	Dofinansowanie zakupu podręczników	Dofinansowanie zakupów
SP w Goworowie	137	0	18	47	
SP w Kuninie		0	61	38	
SP w Pasiekach		0	36	22	
SP w Szczawinie		0	22	8	
Razem szkoły podstawowe		0	137	115	
Gimnazjum w Goworowie	84	0	114	2	
Razem	221	0	251	117	

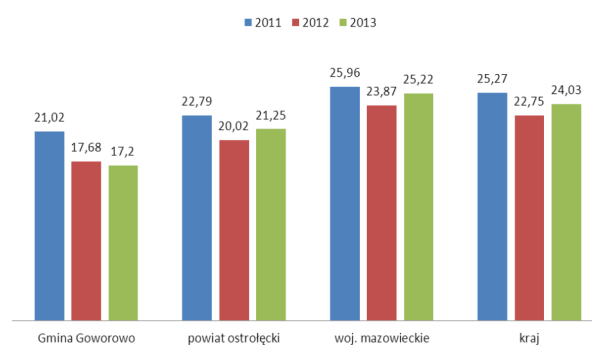
Procent uczniów korzystających z dofinansowanego lub refundowanego posiłku w gminie wynosi 26 przy krajowym wskaźniku 7,7 a w gminach wiejskich 7,44.

Pomoc psychologiczno - pedagogiczna

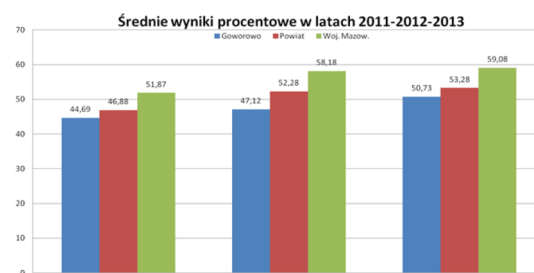
Codzienną pomocą psychologiczno - pedagogiczną objęci są uczniowie Zespołu Szkół Nr 1 w Goworowie, gdyż w nim jest zatrudniony pedagog i psycholog. Ponadto wszyscy uczniowie szkół w miarę potrzeb korzystają z poradni powiatowej. W szkołach podstawowych jest 11 uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, co stanowi 2,2 % wszystkich uczniów, a w gimnazjum 5 uczniów czyli 1,5 %. W skali kraju w szkołach podstawowych ten wskaźnik wynosi 1,68%, a w gminach wiejskich - 1,5%, w gimnazjum odpowiednio: 1,97%; 2,16%.

Wyniki sprawdzianu po VI klasie szkoły podstawowej.

Porównanie średnich wyników ze sprawdzianu po VI klasie

Wyniki egzaminu gimnazjalnego

Finansowanie oświaty.

Subwencja oświatowa na rok: 2012 wyniosła - 7 338 429 zł.; 2013 - 7 397 450 zł.

Wydatki bieżące gminy na zadania z zakresu oświaty i wychowania.

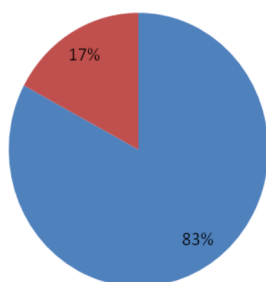
2012/2013		
Zdania oświatowe z wyłączeniem przedszkola i dowożenia uczniów	zł.	Kwota na ucznia
Szkoły podstawowe + oddziały przedszkolne	5 413 000	8 661
Gimnazja	2 898 000	8 835
Stołówki szkolne i przedszkolne	143 000	229
Świetlice szkolne	308 000	493
Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	7 000	11
Pomoc materialna dla uczniów	22 000	35
Inne wydatki bieżące	269 000	430
Razem wydatki bieżące (bez wydatków na przedszkole i dowożenie uczniów do szkół)	9 060 000	14 496
Pozostałe zadania oświatowe		
Przedszkole	557 000	11 140
Dowożenie uczniów do szkół	502 000	527
Wydatki bieżące razem (z uwzględnieniem przedszkola i dowożenia do szkół)	10 119 000	10 089

Struktura całkowitych wydatków oświatowych i wydatki na ucznia dla szkół prowadzonych przez gminę

Wyszczególnienie	2012/2013	
	w zł	na ucz. zł
Wydatki bieżące ogółem	10 119 000	10 089
w tym		
Wydatki na wynagrodzenia z pochodnymi	8 400 000	8 375
Wydatki rzeczowe	1 719 000	1 714
Razem	10 119 000	10 089

Podział wydatków

■ Wydatki na wynagrodzenia z pochodnymi ■ Wydatki rzeczowe

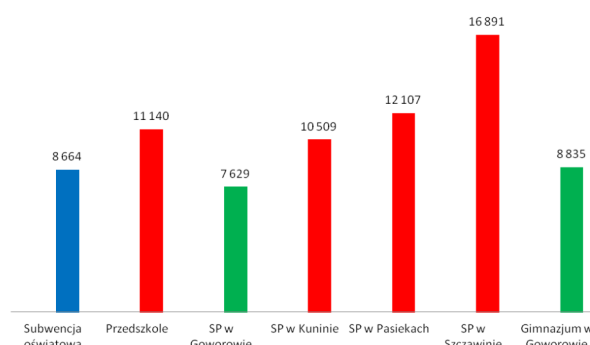

Wydatki bieżące w przeliczeniu na jednego ucznia w przedszkolu i szkołach prowadzonych przez gminę.

Wyszczególnienie	Wydatki bieżące ogółem w zł.		Wydatki bieżące ogółem na jednego ucznia (zł.)		Wydatki bieżące ogółem na jednego ucznia (zł.)
	Wynagrodzenia	Pozostałe bieżące	Wynagrodzenia	Pozostałe bieżące	
Przedszkole w Goworowie	429 000	98 000	8 580	1 960	11 140
SP w Goworowie	2 602 000	320 000	6 794	836	7 629
SP w Kuninie	1 031 000	146 000	9 205	1 304	10 509
SP w Pasiekach	856 000	161 000	10 190	1 917	12 107
SP w Szczawinie	677 000	100 000	14 717	2 174	16 891
Gimnazjum	2 612 000	286 000	7 963	872	8 835
Razem szkoły podstawowe	5 166 000	727 000	8 266	1 163	9 429

Wydatki na jednego ucznia (bez wydatków na obsługę szkół, dowożenia i funduszu socjalnego emerytów).

Porównanie wydatków na jednego ucznia (w zł.)

Wysokie wydatki na jednego ucznia w szkołach w głównej mierze wynikają z małej liczby uczniów przypadających na jeden oddział i na jeden etat nauczycielski. Średni wydatek na jednego ucznia w Zespole Szkół Nr 1 w Goworowie (sp + gimnazjum) wynosi 8 232 zł. i jest niższy od średniej na ucznia przypadającej z subwencji oświatowej, która wynosi 8 664 zł.

Wejście w życie tzw. „ustawy przedszkolnej” przyniesie poważne zmiany w polskim systemie oświaty. Nowe przepisy m.in. nakładają na gminy obowiązek zapewnienia miejsca realizacji wychowania przedszkolnego każdemu dziecku 4-letniemu (od dnia 1 września 2015 r.) i 3-letniemu (od dnia 1 września 2017 r.)

Zadania do realizacji w najbliższym czasie :

1. Podniesienie jakości nauczania w tym wyników ze sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego.
2. Zmniejszenie wydatków na oświatę poprzez reorganizację sieci szkół.
3. Zapewnienie miejsc realizacji wychowania przedszkolnego każdemu dziecku 4-letniemu (od 1 września 2015 r.) i 3-letniemu (od 1 września 2017 r.). Przedszkole w Goworowie może przyjąć 50 dzieci, dla pozostałych (ok. 150) będzie brakować miejsc.

Jan Zięba

INFORMACJA

W związku z przyjętym planem prowadzenia profilaktyki w zakresie przemocy domowej przez Zespół Interdyscyplinarny Gminy Goworowo w listopadzie br. odbyły się w placówkach Oświaty prelekcje na temat przemocy domowej.

Prelekcje były prowadzone przez:

1. Bożenę Pomacho – przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Goworowo,
2. Sławomira Subczyńskiego – dzielnicowego Posterunku Policji w Goworowie,
3. Andrzeja Słomskiego – lekarza rodzinnego,
4. Ilonę Bekair - Dłużyńska – konsultanta ds. uzależnień i przeciwdziałania przemocy rodzinie.

Na grudzień zaplanowano jeszcze prelekcje w Szkole Podstawowej w Szczawinie oraz w Szkole Podstawowa w Kuninie.

Serdecznie zapraszamy rodziców dzieci uczęszczających do w/w placówek oraz wszystkie osoby zainteresowane tematyką na spotkanie w/w terminach.

Ewa Filipiak

Nowa Grupa Wsparcia dla Samotnych Matek

W listopadzie br Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goworowie utworzył nową Grupę Wsparcia dla Samotnych Matek, w skład której weszły inne niż dotychczas osoby uczestniczące w grupie z terenu gminy Goworowo.

Nowa grupa wsparcia jest kontynuacją działań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Goworowie rozpoczętych w 2005 r. poprzez aktywizowanie i wspieranie osób samotnie wychowujących dzieci.

Zapraszamy chętne panie do uczestnictwa w grupie wsparcia i wzięcia udziału w spotkaniach, które odbywać się będą w pierwszy poniedziałek każdego miesiąca w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, ul. Ks. Stanisława Dulczewskiego 1A.

Ewa Filipiak

BAL ANDRZEJKOWY DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

28 listopada 2013 r. w Środowiskowym Domu Samopomocy w Czarnowie odbył się bal dla osób niepełnosprawnych, w którym brali udział mieszkańcy gminy Goworowo, uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Czarnowie oraz Stowarzyszenie Osób i Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych „Jesteśmy Betanią”. W zabawie wzięli udział zaproszeni goście i władze Gminy Goworowo.

Zgromadzonych gości przywitała Pani Marta Zduniak – kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy w Czarnowie. Podziękowała wszystkim, którzy przyczynili się do organizacji balu oraz za okazane wsparcie. Głos zabrali również zaproszeni

goście. Uczestnicy spotkania integracyjnego bawili się na zabawie tanecznej, którą umiłał zespół muzyczny. Czekają na nich również wiele niespodzianek i poczęstunek, a kolorowa i pięknie ude-

korowana sala wzbudziła wiele radości i zadowolenia. Wszystkie osoby niepełnosprawne przebywające w Środowi-

skowym Domu Samopomocy w Czarnowie aktywnie włączyły się w prace przygotowawcze.

Bal Andrzejkowy zapisał się na stałe w kalendarzu imprez. Ma na celu zintegrowanie niepełnosprawnych z różnych gmin, jak również wymianę doświadczeń między opiekunami. Łącznie w balu uczestniczyło około 100 osób niepełnosprawnych z opiekunami. Tegoroczny bal po raz kolejny udowodnił, jak ważną rolę odgrywa integracja i ruch wśród osób z tego typu problemami.

Magdalena Dudziec

PRZEGLĄD TWÓRCZOŚCI DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ W OSTROŁĘCE

„Miłość mi wszystko wyjaśniła, miłość wszystko rozwiązała

- dlatego uwielbiam tę Miłość, gdziekolwiek by przebywała.....”

Jan Paweł II

Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Czarnowie wraz z opiekunami uczestniczyli w XVI Przeglądzie Twórczości Mieszkańców Domów Pomocy Społecznej,

Uczestników Środowiskowych Domów Samopomocy i Warsztatów Terapii Zajęciowej Pożegnanie Lata 2013 – pt : „ Miłości ci wszystko wybaczy ...”. Spotkanie odbyło się 02.10.2013 r. na terenie Domu Pomocy Społecznej przy ulicy Rolnej w Ostrołęce.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Czarnowie zaprezentował wystawę prac wykonanych w ramach zajęć tera-

peutycznych. Prezentowana była również twórczość artystyczna – muzyka, śpiew, taniec, sceny rodzajowe.

Uczestnicy wzięli udział w dyskotekce oraz zostali poczęstowani obiadem. Było dużo dobrej zabawy, humoru, niespodzianek i wszyscy byli zadowoleni.

Magdalena Dudziec

ANDRZEJKOWE WRÓŻENIE PRZYSZŁOŚCI

"Dziś cień wosku ci ukaże, co ci życie niesie w darze" 30.11. w świetlicy Info bank w Brzeźnie dzieciaki wyruszyły w świat magii i czarów. Sobotnie popołudnie wypełnione zostało konkursami, zabawami oraz tradycyjnymi wróżkami andrzejkowymi.

Tego dnia dzieciaki mogły wywróżyć, jaki zawód będą wykonywać w przyszłości, np. Natałka zostanie Prezesem NBP, Sandra instruktorem w GOKSiR, a Michał burmistrzem Różana. Przekłuwały serduszka, aby dowiedzieć się, jak będzie miał/a na imię ukochana osoba.

Panie z KGW „ Dziewczyny jak Maliny” również uczestniczyły w spotkaniu Andrzejkowym. Przygotowały dla dzieci słodki poczęstunek.

Sylwia Wilczewska

KGW I MONAR ZE WSPÓLNYMI DZIAŁANAMI

Koło Gospodyń Wiejskich w Lipiance i społeczność Monaru w Lipiance podjęli współpracę. Na dobry początek panie z klubu

skorzystały z zaproszenia do Ośrodka Monar na filmową projekcję, a społeczność zadeklarowała swój udział w warsztatach artystycznych, na które przybędą do Ośrodka Edukacji Regionalnej w Lipiance. Pierwszym tematem wspólnych działań będą przygotowania do świąt bożonarodzeniowych, tj. wła-

snoręczne zdobienie kart, wykonywanie stroików ze świeżych gałązek i wypiekanie pysznych lukrowanych pierniczek.

Agata Majk

POZNALIŚMY KOLEJNE LEGENDY O MAZOWSZU

Podczas XI edycji Wojewódzkiego Przeglądu Legend Mazowsza przedstawili je dla publiczności: przedszkolaki z goworowskiego Przedzskola Samorządowego, kółka teatralne z: Ostrołęki, Kunina, Pasiek, Goworowa, Troszyna i Szczawina.

29 listopada w remizie strażackiej w Goworowie odbyły się prezentacje teatralne legend w wykonaniu amatorskich grup dziecięcych i

młodzieżowych. Na scenie w roli głównej wystąpili: Złota kaczką, Stefan Batory, Jaś Grajek i Królowa Bona, szlachta ze Szczawina i ... wiele innych ciekawych postaci. Komisja konkursowa, której przewodniczyła Teresa Kupiszewska - wdowa po pisarzu Edwardzie Kupiszewskim, członkini grupy literackiej, bardzo wnikliwie przysłuchiwała się treściom przedstawianych legend. Po wydanym werdykcie aktorzy wraz z opiekunami otrzymali nagrody, które ufundował Starosta Ostrołęcki i Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Goworowie. Szczególne wyróżnienie trafiło do wychowanka goworowskiego przedszkola - Mikołaja Pazika, który

został okrzyknięty „najlepszym aktorem” Wojewódzkiego Przeglądu Legend. Kolejne takie wyróżnienie powędrowało dla aktora z grupy „A co” z Troszyna - Kacpra Cieślaka.

Tego dnia odbyła się także wystawa fotografii pamiątkowych z Goworowszczyzny oraz zdjęć wykonanych przed kościołem. Akcję fotograficzną zorganizowali Monar Lipianka i Koło Gospodyń Wiejskich w Lipiance.

Agata Majk

GOTOWANIE I SZYDEŁKOWANIE – TEGO UCZĄ Z KGW PANIE!

Koła Gospodyń Wiejskich działające przy Gminnym Ośrodku Kultury, Sportu i Rekreacji w Goworowie prowadzą szereg ciekawych zajęć. Jeśli chcecie razem z nimi spędzić

dzać ciekawie swój wolny czas, dołączcie do nich! Oto nasze wspólne pomysły na prawie zimowe popołudnia:

"Gotuj z Malinami"

... to cykl zajęć kulinarnych w świetlicy Info Bank w Brzeźnie. Panie już wymieniły się przepisami na pierogi z kapustą i grzybami, ciastka maszynkowe. Żeby poznać kolejne przepisy i gotować razem z Malinami, wystarczy w każdy wtorek o godz. 12.00 przyjść do świetlicy Info bank w Brzeźnie oraz przynieść kilka składników na wybraną potrawę. Relacje z zajęć można oglądać na facebookowym profilu :) KGW.

Warsztaty szydełkowania - taką oto twórczą propozycję dla wszystkich - małych i dużych, najmłodszych i najstarszych, wesołych i bardzo wesołych przygotowały panie z Koła Gospodyń Wiejskich w Lipiance. Panie uczą jak wykonać ozdoby na czapkę, fantazyjną broszkę czy zawieszkę na choinkę. Spotkania warsztatowe odbywają się w każdy drugi piątek miesiąca w godz. 16 - 19.30. w sali Ośrodka Edukacji Regionalnej w Lipiance.

Agata Majk

MULTIMEDIALNI SENIORZY

Seniorzy z gminy Goworowo i Ostrołęki zdobyli nowe umiejętności! Przez dwa miesiące zdobywali i pogłębiali wiedzę z zakresu obsługi komputera, programów komputerowych i przeglądarek internetowych. Na zakończenie wszyscy kursanci i ich opiekunowie - wolontariusze zwiedzili warszawskie atrakcje edukacyjne.

W kursie komputerowym uczestniczyło 40 seniorów z gminy Goworowo i Ostrołęki. Kursy odbywały się w naszych placówkach: Gminnym Centrum Informacji w Goworowie i Ośrodku Edukacji Re-

gionalnej w Lipiance. Aby kontynuować naukę, w każdy czwartek w godz. 9-11 można przyjść do naszej placówki i pod opieką pracownika nabywać kolejne umiejętności. 21.11.2013 absolwenci kursu komputerowego - seniorzy 60+ oraz wolontariusze wzięli udział w wycieczce edukacyjnej. Zwiedzanie Centrum Nauki Kopernik i Muzeum Powstania Warszawskiego było nagrodą dla kursantów i ich opiekunów. Seniorom bardzo spodobały się wystawy i ekspozycje, ale największe wrażenie wzbudziło Muzeum Powstania Warszawskiego.

Koordinatorem kursu komputerowego dla seniorów była Agata Majk, a szkolenie poprowadził Rafał Ostrowski - instruktorzy kultury w GOKSiR. Projekt skierowany dla seniorów 60+ został sfinansowany przez Fundusz Inicjatyw Obywatelskich przy współpracy z Akademickim Centrum Informacji i Edukacji Europejskiej.

Zapraszamy do naszego multimedialnego centrum - obsługa komputera jest naprawdę prosta! Zapytajcie o to naszych absolwentów!

Agata Majk

NAJBARDZIEJ TRADYCYJNIE I NAJPYSZNIJ GOTUJĄ PANIE Z KGW W LIPIANCE

Najsmaczniejsze wydarzenie w gminie Goworowo i prawdopodobnie w Polsce... to słowa seniorów z Krasnosielca, którzy od kilku lat są stałymi bywalcami naszego konkursu.

W gronie zwycięzców, aż pięć kobiet z naszego klubu znalazło się na podium w kulinarnym konkursie o zasięgu wojewódzkim.

Rzecz to jasna – bez gadania! Goworowo to od dzisiaj Polskie Centrum Gotowania!!!

W Lipiance miał swoje miejsce konkurs kulinarny dla seniorów pt.

„Więcej życia w życiu. Tradycje kulinarne seniorów”. Dziesiąta edycja wydarzenia po raz kolejny dowiodła o bogatym doświadczeniu kulinarnym seniorów z Mazowsza. Dzięki temu poznaliśmy 44 dania regionalne, tradycyjne i ich autorów. Komisja Konkursowa wydała werdykt: oto najbardziej tradycyjne potrawy Mazowsza i ich autorzy:

w kategorii sałatki i surówki:

Sałatka warzywna z pestkami słonecznika - Regina Grabowska z Lipianki (gm. Goworowo),

Sałatka jarzynowa - Halina Zyśk z Zabiela (gm. Rzekuń),

Buraczki w zalewie octowej - Teresa Dudek z Lipianki (gm. Goworowo),

potrawy mięsne, półmięsne i zupy:

Kapusta z prośniankami - Bożena Kowalczyk z Amelina (gm. Krasnosielc),

Złota pieczona kaczka - Teresa Bobowska z Kunina (gm. Goworowo),

Posiłek żniwiarza - Bronisława Orzechowska z Cisku (gm. Goworowo),

ciasta i desery:

Ciasto cytrynowe - Jadwiga Zięba z Lipianki (gm. Goworowo),

Tort - Regina Dziełak z Goworowa,

Ciasto drożdżowe ze śliwkami - Irena Krupka z Pokrzywnicy (gm. Goworowo)

napoje bez i z alkoholem:

Bimber - Halina Wieczorek z Lipianki (gm. Goworowo),

Krupnik kurpiowski - Teresa Niedźwiedzka z Olszewa - Borek,

Nalewka Pigwówka - Weronika Załęska z Kunina (gm. Goworowo).

GRATULUJEMY ZWYCIĘZCOM.

Nagrody dla zwycięzców oraz za udział w konkursie ufundowali: Starosta Ostrołęcki, Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Goworowie, Wójt Gminy Goworowo oraz sponsorzy.

Agata Majk

GOKSIR W GOWOROWIE PODZIĘKOWAŁ WOLONTARIUSZOM ZA WSPÓŁPRACĘ

10-11 października Gminny Klub Seniora „Pogodna jesień” i panie Ośrodka Kultury Sportu i Rekreacji, w podziękowaniu za wieloletnią współpracę, zorganizował dla wolontariuszy wycieczkę do Sandomierza.

Celem wyjazdu było nie tylko zwiedzanie pięknych zabytków ziemi sandomierskiej, ale przede wszystkim integracja między wolontariuszami, którymi są członkowie Koła Gospodyń Wiejskich z Lipianki i Brzeźna,

Klubu Seniora „Pogodna jesień” i panie z sołectwa Szarłat. W trakcie wycieczki poznawali się wzajemnie i wymieniali doświadczeniami. Sandomierz jest miastem, które

posiada wiele zabytków. Wolontariusze zwiedzili między innymi: Bramę Opатовską, podziemia, zbrojownię rycer-

ską, bazylikę katedralną. Wycieczka dla wolontariuszy była również inspiracją do realizacji nowych pomysłów. Wyjazd do Sandomierza dofinansował Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Goworowie.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Kultury Sportu i Rekreacji w Goworowie zapraszają do dalszej współpracy.

Sylwia Wilczewska

SPOTKANIE AUTORSKIE

Jednym z najważniejszych zadań każdej biblioteki jest kształtowanie kultury czytelnicej, rozwijanie zainteresowań użytkowników i szerzenie w społeczeństwie nawyku sięgania po książ-

ki. Wszelkie formy jej popularyzacji nabierają szczególnego znaczenia, niejednokrotnie są jedyną metodą podniesienia wskaźników czytelnictwa. Spotkanie z pisarzem to jedna z najciekawszych form propagowania czytelnictwa. Uczniowie chętnie sięgają po książkę, której autora bezpośrednio poznali. Spotkania autorskie są aktywną zachętą do czytania, rozwijają wrażliwość uczniów i upowszechniają szeroko pojętą kulturę języka. 18.10.2013 r. Gmin-

na Biblioteka Publiczna w Goworowie gościła poetę Adama Ładzińskiego. Spotkanie z młodzieżą szkolną odbyło się w Zespole Szkół Powiatowych w Goworowie. Tematem przewodnim była „Pasja języka”. Na zakończenie spotkania młodzież miała okazję porozmawiać z pisarzem, zadając pytania.

Krystyna Reluga

DOŻYNKI I LEGENDY U NAJMŁODSZYCH MIESZKAŃCÓW GMINY

„Edukacja przedszkolna jest to czas, w którym dziecko potrzebuje szczególnej opieki i troski.

W tym okresie należy troszczyć się o jego rozwój, aby w prawidłowy sposób budować podstawę do dalszej nauki w szkole.

Przedszkole, to czas kiedy dziecko kształtuje własne „Ja”. Jest to ważny okres do stworzenia więzi emocjonalnej z innymi ludźmi.

Trzeba więc dać przedszkolakom szansę na efektywny rozwój, w każdej sferze: poznawczej, emocjonalnej i ruchowej. To my, dorośli – nauczyciele, rodzice powinniśmy pomagać dziecku w jego drodze do samorealizacji.

W Przedszkolu Samorządowym w Goworowie kładziemy duży nacisk na indywidualne podejście do każdego z dzieci, udzielamy wskazówek jaki kierunek rozwój ten powinien przybrać.

Dlatego w naszej placówce wykorzystujemy różne metody dydaktyczne w codziennej pracy.

Wiele z nich pozytywnie oddziałuje na rozwój dziecka. Zaliczamy do nich technikę parateatralną. Tu wymienić

należy dramę, która pozwala na pogłę-

bienie przeżyć dzieci oraz na ukazywanie emocji. Ma ona też często wpływ na poprawę zachowań.

W przedszkolu nie obca nam jest też pantomima, dzięki której stwarzamy sytuacje uaktywniające wyobraźnię.

Biorąc udział w przedstawieniach dzieci mają szansę wcielić się w różne role, wyzwalać twórcze myślenie oraz przełamując granicę lęku i niwelując nieśmiałość u dzieci.

Przedszkolaki mają często możliwość prezentowania swoich umiejętności aktorskich, nie tylko podczas uroczystości przedszkolnych ale często przed szerszą publicznością. Dzieci dumnie zaprezentowały swoje umiejętności aktorskie 15.10.2013 r. organizowanych przez Gminę Goworowo Dożynkach. Przedszkolaki wystawiły bajkę pt. „Calineczka”, podbijając serca zgromadzonej publiczności. Sukcesem zakończył się również udział przedszkolaków w XI Przeglądzie Legend Mazowsza, które także zdobyły ogromne uznanie jury i publiczności.

Jolanta Romanowska

DZIAŁALNOŚĆ KLUBU SZALONYCH TWÓRCÓW

Jak co roku nasi członkowie, uczniowie Szkoły Podstawowej w Szczawinie, pożegnali lato wycieczką do lasu. W tym czasie zbierali liczne dary natury, które w większości zostaną wykorzystane na kolejnych zajęciach Klubu. Ponadto obserwowali przyrodę i jej zmiany wraz z mijającymi porami roku.

Tradycją w naszej szkole, zwłaszcza wśród członków Klubu Szalonych Twórców, stało się powitanie jesieni świętem pieczonego

ziemniaka. Także w tym roku dzieci wspaniale spędzały czas przy ognisku nie tylko piekąc ziemniaki, ale również biorąc udział w licznych grach i zabawach.

Na przełomie listopada i grudnia odbył się w naszej szkole Kiermasz Książki. Rokrocznie organizujemy go przy współpracy z Hurtownią Taniej Książki, a zdobyte w ten sposób fundusze przeznaczone są na potrzeby członków naszego Klubu.

Zajęcia Klubu Szalonych Twórców

to niebywała okazja do rozwijania u dzieci zdolności manualnych oraz poznawania ciekawych technik artystycznych. W okresie poprzedzającym święta młodzi artyści wykonują różnorodne prace, które następnie wystawiane są podczas kiermaszu bożonarodzeniowego. Dzieci bardzo cieszą się, kiedy dorośli doceniają wykonane przez nie ozdoby.

*mgr Ewa Wójtowicz-Koncewicz,
mgr Agnieszka Podleś*

PORZĄDKOWANIE MIEJSCA PAMIĘCI NARODOWEJ

28.10.2013 r. uczniowie SP w Pasiekach porządkowali teren wokół pomnika - Miejsce Pamięci Narodowej w Pasiekach.

Pozamiatano i wygrabiono liście oraz powyrywano chwasty. Wszyscy

aktywnie włączyli się w akcję sprzątnięcia. Na szczególną pochwałę zasługuje Michał Retes, uczeń kl. VI, który pracował z wielkim zaangażowaniem, a 31.10.2013 r. uczniowie uczcili pamięć ofiar II wojny światowej i złożyli tam kwiaty.

Biało-czerwoną wiązkę ufundował Urząd Gminy Goworowo

H. Sobczyk, A. Ruszczyk

DZIEŃ TABLICZKI MNOŻENIA

W bieżącym roku szkolnym uczniowie SP Pasieki po raz pierwszy brali udział w Światowym Dniu Tabliczki Mnożenia.

W piątek 27 września punktualnie o godz. 9.00 rozpoczęły się w naszej szkole zmagania mające na celu wyłonienie „Mistrza Tabliczki Mnożenia”. Do rywalizacji stanęli

wszyscy uczniowie z klas IV-VI. Uczestnicy losowali zadania konkursowe na czterech poziomach trudności.

Szkolnymi laureatami III Światowego Dnia Tabliczki Mnożenia zostali:

Kl IV: *Retes Kamil, Małecki Michał, Kaczmarczyk Patrycja, Ciuraj Oliwia, Cieślak Dawid, Krawczak Kuba Sobotka Jakub,*

Kl V: *Dumała Oliwia, Dumała Wiktoria, Kozłowski Mateusz, Lubiak Tomasz, Krawczyk Alicja, Orłowski Bartłomiej, Podolak Hubert,*

Kl. VI: *Grabuś Grzegorz, Sówka Paulina, Gutowska Natalia.*

Koordinatorem akcji była Anna Skrzecz.

Anna Ruszczyk

PASOWANIE NA UCZNIĄ

18 listopada w Szkole Podstawowej w Pasiekach odbyła się uroczystość pasowania na ucznia kl. I. W akademii udział wzięli: dyrektor szkoły Adam Grabowski, rodzice, nauczyciele, uczniowie.

Dzieci z kl. I oraz V przedstawiły krótki program artystyczny, podczas którego pierwszaki złożyły ślubowanie i zostały wcielone w poczet uczniów

Szkoły Podstawowej w Pasiekach. Każdy pierwszoklasista otrzymał z rąk dyrektora tarczę szkoły oraz pamiątkowy dyplom z tekstem ślubowania, o którym uczniowie obiecali zawsze pamiętać i je wypełniać.

M. Fidelis

CZY TO BAJKA, CZY NIE BAJKA

*Czy to bajka, czy nie bajka,
Myślcie sobie, jak tam chcecie,
A ja przecież wam powiadam:
Krasnoludki są na świecie.
Maria Konopnicka*

Spotkaliście kiedyś prawdziwego krasnoludka? A mówiące i śpiewające zajączki? A tańczącą rock and rolla czarownicę Agatę? Nie??? A my tak!

15 października 2013 r. dzieci z klas I-III Szkoły Podstawowej w Kuninie odbyły fascynującą podróż do krainy bajek. Organizatorzy zadbali, aby podróż była bezpieczna i komfortowa. Rozpoczęła się śniadaniem w restauracji McDonalds, gdzie na początek dzieci napełniły brzuszki.

Następnie zadbano o strawę duchową. W sali Ostrołęckiego Centrum Kultury odbył się spektakl muzyczny „W tajemniczej krainie krasnali”, z udziałem aktorów łódzkich teatrów. Motywem przewodnim baśni było pomieszanie bajek przez złego trolla. Krasnal Hałabała wraz z

króliczkami poprosił o pomoc dzieci, aby przywrócić porządek w krainie bajek. By tego dokonać, dzieci wraz z opiekunami miały wykonać różne zadania. Śpiewały, tańczyły, tupały, machały rękami, podpowiadały króliczkom właściwe rozwiązania i brały udział w sportowych konkurencjach. Na koniec, jak to często w bajkach bywa, dobro zwyciężyło, znów zapanował ład i

porządek w bajkowej krainie. Ostatnim punktem wycieczki była wizyta w Muzeum Kultury Kurpiowskiej.

Mali uczniowie wzięli udział w lekcjach muzealnych. Pomimo nazwy: „lekcja muzealna”, panie, które prowadziły zajęcia doskonale wpasowały się w bajkowy nastrój dzieci. Jedna grupa uczestniczyła w zajęciach „Wycinanka kurpiowska”, na których prowadząca w

cudownie interesujący sposób opowiedziała dzieciom o tym kiedy, po co i jak tworzy się wycinanki. Uczniowie samodzielnie wykonali wycinanki i mieli ogromną satysfakcję z wykonanej pracy. Druga grupa natomiast z zainteresowaniem i pełnym zaangażowaniem tworzyła muzykę podczas zajęć „Od fujarki do akordeonu. Muzyka ludowa dla najmłodszych”. Wizyta w ostrołęckim muzeum była jak zwykle inspirująca. W drodze powrotnej dzieci długo opowiadały o swoich wrażeniach z wycieczki. Pokazywały wycinanki, śpiewały piosenki z przedstawienia i już prosiły swoje panie o następną wyprawę.

tekst: Dorota Kubiak,
fot.: Dorota Kubiak

WIZYTA KOMISARZA KURPIKA

Jednym z podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej jest działanie szkoły na rzecz zdrowia i bezpieczeństwa uczniów. W działaniach tych wsparcia udzieliła funkcjonariusze ostrołęckiej Policji, którzy przyjechali 10 października 2013 r. do Szkoły Podstawowej w Kuninie. Wizyta była tyleż pouczająca, ile zaskakująca: do

dzieci (kl. 0-III) zawiązał niezwykle Komisarz Kurpik.

W pierwszej części spotkania policjanci rozmawiali z dziećmi o bezpiecznym poruszaniu się po drogach, o właściwym zachowaniu w przypadku kontaktu z nieznajomymi (próba "podwiezienia" do domu, częstowania słodyczami, itp.) oraz zachowaniu bezpieczeństwa podczas korzystania z Internetu.

Na wszystkie, czasami podchwytliwe pytania mali uczniowie odpowiadali poprawnie i rozważnie, więc odwiedził ich Komisarz Kurpik, który świetnie rozbawił wszystkie dzieci i zaprosił do wspólnego tańca. Komisarz Kurpik zaprosił również dzieci do oglądania radiowozu policyjnego. Policjanci pozwolili dokładnie "zwiedzić" radio-

wóz. Włączyli przy tym światła i efekty dźwiękowe, więc wrażenia były niesamowite.

W trzeciej części wizyty, policjanci zapytali uczniów, czy wiedzą, jak prawidłowo wezwać pomoc. Dzieci świetnie poradziły sobie z zadaniem, ponieważ co roku nowi uczniowie przechodzą szkolenie wg programu "Ratujemy - uczymy ratować".

Wizyta zakończyła się wspólnym pozowaniem do zdjęć, a uczniowie jeszcze długo komentowali wszystko, co zobaczyli i usłyszeli od panów policjantów.

tekst: Dorota Kubiak, fot.: Dorota Kubiak

ŚWIĘTO SZKOŁY

„Musicie od siebie wymagać, nawet gdyby inni od was nie wymagali”

Jan Paweł II

22 października to liturgiczne wspomnienie bł. Jana Pawła II. Tego dnia Gimnazjum w Goworowie obchodziło szóstą rocznicę nadania imienia Papieża Jana Pawła II. Poprzez nadanie imienia szkoła zyskała tożsamość, a społeczność szkolna swoje działania opiera na wartościach potwierdzonych życiem i działalnością wielkiego człowieka.

Świętowanie rozpoczęto przemarszem z poczem sztandarowym do kościoła parafialnego, aby wziąć udział we Mszy św. W oprawie liturgicznej przygotowanej przez p. Bogumiłę Lewicką-Mróż i ks. Pawła Kaczmarczyka wzięli udział nauczyciele i uczniowie.

Po Mszy św. w budynku gimnazjum, na tle scenografii przygotowanej przez p. Annę Rurkę i p. Bogumiłę Lewicką-Mróż, odbyła się uroczysta akademia. Uczniowie klas pierwszych pod kierunkiem swoich wychowawców: p. Bożeny Drabot, p. Mirosława Duch, p.

Joanny Janowskiej-Milczarek i p. Doroty Ciskowskiej zaprezentowali piękny montaż słowno-muzyczny (oprawa muzyczna: p. Beata Ciepierska z chórem szkolnym).

Podczas akademii odbyło się także ślubowanie i pasowanie uczniów kl. pierwszych. Pasowania dokonał p. dyrektor Jacek Dobrzyński, a wychowawcy wręczyli pamiątkowe dyplomy.

Bogumiła Lewicka-Mróż

„HOSPICJUM TO TEŻ ŻYCIE”

W dniach 14-15 listopada 2013 r. w Zespole Szkół Nr 1 w Goworowie przeprowadzono akcję w ramach Kampanii „Hospicjum to też Życie”.

Tematem tegorocznej X kampanii jest problem osierocenia dzieci i przeciwdziałanie jego skutkom pod hasłem **"Pomóż ukoić ból"**.

Wolontariusze akcyjni – gimnazjaliści wykonali dekorację informacyjną i zajęli się sprzedażą ciasta upieczonego przez nauczycie-

li. To wspólne dzieło nauczycieli i uczniów całej szkoły. I tak wspólnymi siłami uzyskaliśmy 775 zł.

Żałoba to okres smutku, cierpienia i opuszczenia. Nie z każdym bólem można poradzić sobie samemu, a powrót do równowagi jest długotrwałym procesem szczególnie trudnym dla dzieci.

17 listopada gimnazjaliści kwestowali przy parafialnym kościele w Goworowie. Dzięki życzliwości ks. proboszcza kan. Stanisława Siemiona kwestowanie odbyło się po każdej

Mszy Świętej. Nad przebiegiem akcji czuwały nauczycielki: Aneta Gąsior i Bogumiła Lewicka - Mróż. Pieniądze przekazano do Hospicjum Domowego Caritas Diecezji Łomżyńskiej w Ostrołęce. Pani kierownik Hospicjum Domowego Caritas Jadwiga Dudek składa serdeczne podziękowanie nauczycielom, rodzicom, uczniom, pracownikom szkoły i wszystkim tym, którzy swoją pomocą i ofiarnością wspomogli akcję.

Bogumiła Lewicka-Mróż i Aneta Gąsior

VI FESTIWAL PIEŚNI MARYJNEJ

12 października 2013 r. w hali sportowej Gminnego Centrum Sportu i Rekreacji w Wąsewie odbył się VI Festiwal Pieśni Maryjnej.

Patronat nad festiwalem objął Biskup Diecezji Łomżyńskiej ks. Biskup Janusz Stepnowski. Patronat medialny objęli: *Tygodnik Ostrołęcki*, *Głos Katolicki* oraz *Radio Nadzieja*. Festiwal został zorganizowany przez Stowarzyszenie Ziemia Wąsewska w partnerstwie z Parafią pw. Narodzenia NMP w Wąsewie oraz Urzędem

Gminy Wąsewo.

Zmagania artystów oceniali Jury w składzie: jako Przewodniczący Jury ks. Kazimierz Ostrowski doktorant Wydziału Muzykologii Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, pani Uliana Kikoła oraz pan Paweł Andruszkiewicz. Dyrektorem Festiwalu oraz prowadzącym był pan Stanisław Pazik.

W tegorocznym festiwalu wzięło udział w kolejności: 10 solistów, 6 zespołów do lat 16, dwa zespoły powyżej lat 16 oraz trzy chóry. Każdy wykonawca śpiewał jedną pieśń lub piosenkę maryjną.

W oczekiwaniu na werdykt jury przed publicznością zaprezentowały się śpiewaczki operowe w koncercie „Muzyka wokół nas”. Gościem specjalnym festiwalu była prof. dr hab. Anna Jeremus - Lewandowska oraz Katarzyna Zdziarska sopran, Ewa Murzynowska sopran, Wang Shanshan sopran,

Tatiana Baranowska fortepian.

Jury po obradach ogłosiło wyniki w kategorii zespołów do lat 16:

I miejsce przyznało zespołowi wokalnoinstrumentalnemu z Zespołu Szkół nr 1 w Goworowie pod kierownictwem pani Beaty Ciepierskiej. Zespół wykonał pieśń „Dziękuję Ci, Matko”. Jak widać Goworowo utrzymuje poziom.

II miejsce zajęła schola parafialna z Wąsewa.

Dwa **III miejsca** przyznano zespołowi z gimnazjum w Wąsewie oraz zespołowi Tęcza z Miejskiego Ośrodka Kultury w Wysokiem Mazowieckiem.

Wyróżnienie otrzymał zespół „Stokrotki” ze Szkoły Podstawowej w Wąsewie. Gratulujemy zespołowi i życzymy dalszych sukcesów!

Beata Ciepierska

STYPENDIUM PREZESA RADY MINISTRÓW

27 listopada 2013 roku w Zespole Szkół nr 3 w Wyszkowie najlepsi uczniowie północnych powiatów województwa mazowieckiego odebrali z rąk v-ce kuratora i dyrektora Delegatury Mazowieckiego Kuratorium Oświaty dyplomy stypendialne na bieżący rok szkolny za wyniki w nauce osiągnięte w roku ubiegłym. Było ich 48, a między nimi **Monika Ponichtera**, uczennica IV klasy naszego technikum.

Ażeby dostąpić tego prestiżowego zaszczytu, trzeba spełnić wysokie wymagania. Monika spełniła je po raz trzeci. Pełni podziwu wyrażamy słowa uznania.

Oto jej osiągnięcia z trzyletniego okresu pobytu w szkole:

- * Stypendium ufundowane przez Urząd Marszałkowski w roku szkolnym 2011/2012,

- * Wyróżnienie za udział w Konkursie Wiedzy o Księdzu Władysławie Skierkowskim 2011,

- * III miejsce w konkursie „HIV- włącz wiedzę, wyłącz stereotypy” 2011,

- * I miejsce w powiatowym konkursie z profilaktyki zdrowia pod hasłem „Jak

żyć długo i zdrowo” 2012, * I miejsce w powiatowym konkursie informatycznym „Moja mała Ojczyzna” 2013,

* Organizacja szkolnych akcji charytatywnych.

Średnia ocen **5,44**.

Przede wszystkim zaś jest to bardzo miła, zawsze uśmiechnięta i ładna dziewczyna. Cieszy się sympatią całej szkolnej społeczności. W przyszłości zamierza studiować finanse i rachunkowość lub marketing i zarządzanie.

Irena Minota

KONKURS „JAK ŻYĆ DŁUGO I ZDROWO” ROZSTRZYGNIĘTY

W Zespole Szkół Powiatowych w Goworowie we wtorek 3 grudnia 2013 r. zebrało się 6 trzyosobowych drużyn ze szkół powiatowych powiatu ostrołęckiego i 16-osobowa reprezentacja gimnazjum goworowskiego, aby pochwalić się wiedzą z zakresu wiedzy o zdrowiu człowieka. Uczestnikom przyświecała mądra myśl z fraszki *Nazdrowie*

Jana Kochanowskiego *Szlachetne zdrowie./ Nikt się nie dowie, /jako smakujesz, / aż się zepsujesz.*

Celem konkursu było utrwalenie w świadomości młodzieży, że nie leczenie lecz profilaktyka jest najlepszym sposobem na poprawę zdrowotności społeczeństwa. Zadaniem było zdobyć i pogłębić wiedzę na temat zagrożeń zdrowotnych oraz sposobów

ochrony własnego zdrowia, podnoszenie stanu świadomości z zakresu higieny i profilaktyki zdrowia w celu obniżenia liczby zachorowań w przyszłości.

cd. str. 19.

Pytania konkursowe dotyczyły zasad zdrowego żywienia, chorób cywilizacyjnych i społecznych, znaczenia aktywności ruchowej dla zdrowia człowieka, składników pożywienia i wartości odżywczej produktów spożywczych oraz roli żywienia w profilaktyce i leczeniu chorób. Młodzież musiała więc w sposób funkcjonalny wykorzystać swoją wiedzę z zakresu między innymi anatomii, chemii, biologii.

W kategorii gimnazjum kolejne miejsca zajęły: Olga Bochenek,

Aleksandra Graczyk i Izabela Majkowska.

Spśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych największą wiedzę posiadali kolejno: Ewelina Dąbrowska (Goworowo), Paweł Charubin (Łyse) i Paulina Rabuczewska (Goworowo).

W klasyfikacji drużynowej największej punktów zdobyły zespoły szkół z Goworowa (96 pkt), Kadzidła (85 pkt) i Łysych (81 pkt).

Indywidualni zwycięzcy zostali nagrodzeni tabletami o łącznej wartości 2 000 zł ufundowanymi przez starostwo powiatowe. Wszyscy uczestnicy

otrzymali upominki sfinansowane przez Radę Rodziców. Nie było więc przegranych także dlatego, że zdobyta wiedza z zakresu dbałości o zdrowie zaowocuje lepszą jakością i długością życia. Ekspozycja rzeźbionych owoców i warzyw wskazywała, że jedzenie lepiej smakuje, gdy jest ładnie podane.

Irena Minota

TRZY ŚWIĘTA JEDNA WYCIECZKA

Jesień to dobry czas dla szkoły. Świąteczna i egzaminacyjna gorączka jeszcze daleko. Jest czas na spokojną naukę, a na październik i listopad przypadają święta, które sprzyjają przemyśleniom i ugruntowaniu patriotycznych poglądów i obywatelskich postaw. Są to: Dzień Edukacji Narodowej, Wszystkich Świętych oraz Święto Niepodległości.

Wszystkie były obchodzone w Zespole Szkół Powiatowych w Goworowie, oczywiście, każde inaczej. Obchody Dnia Edukacji Narodowej, popularnie zwane Dniem Nauczyciela, miały pogodny charakter. Przebiegały pod hasłem „Wykształcenie to dobro, którego nikt nie jest w stanie nas pozbawić” /J. Meander/. Gośćmi akademii byli: radny powiatowy i sekretarz gminy pan Antoni Mulawka oraz proboszcz parafii ks. Stanisław Siemion. Powód do radości mieli nauczyciele: Małgorzata Długokęcka, Piotr Kosiorek, Barbara Gołębiewska, Dariusz Leszczyński, Hanna Rostkowska oraz Ewa Wyrębek, bo to ich ciężka praca została doceniona i otrzymali nagrody dyrektora szkoły. Część rozrywkowa miała charakter gali oskarżonej. Statuetki przyznano w „szkolnych kategoriach”, m.in. móżgowiec roku, człowiek biznesu, wędrujący historyk natura 2013, mól książkowy. Laureatami zostali nauczyciele, ale nikt się nie obraził za wytknięcie w zawołany sposób przywar czy belferskich przyzwyczajęń, bo takie jest odwieczne uczniowskie prawo.

Wszystkich Świętych także zaznaczyło się w szkolnym wymiarze. Szkolna społeczność otoczyła opieką opuszczone groby dwu nauczycielek. Przyjęte zobowiązanie pieczy nad mogiłami wychowawczyń naszych dziadków każe myśleć o żywym dziele pracy dla pokoleń przeszłych i obecnych.

Podobne w swej wymowie były obchody Święta Niepodległości. Burliwe losy Polski zaowocowały jej zaistnieniem na mapie, a naszą powinnością jest to docenić. Kotyliny w narodowych barwach, kartki okolicznościowe, uroczyste stroje i akademia dały temu wyraz. Po części poważnej, mającej formę wykładu przeplatane go wierszami i pieśniami narodowymi, przypominającego dramatyczne wydarzenia pierwszego 20-lecia minionego wieku, nastąpiła część weselsza. Przybrała formę konkursu międzyklasowego na wykonanie pieśni legionowych. Braki wokalne zastąpiła inwencja twórcza i chęć szczerą.

Te trzy święta w przypadku Zespołu Szkół Powiatowych w Goworowie mają wspólny mianownik. Oto dzieło Komisji Edukacji Narodowej, krótkotrwałe w XVIII wieku, zostało wcielone w życie w 20-leciu międzywojennym, po odzyskaniu niepodległości. Realizowały je dwie nauczycielki, których groby otoczyliśmy opieką, a w Goworowie wybudowano wtedy właśnie szkołę przypominającą dworek szlachecki, będący dziś siedzibą naszej szkoły.

Uczucia szacunku dla przeszłości i dumy z przodków pogłębiła wycieczka szkolna na trasie Kraków – Oświęcim – Wadowice – Częstochowa.

Uczniowie obejrzeni dostojny Wawel, złożyli hołd prochom wielkich Polaków, chłonili atmosferę krakowskiego rynku i Kazimierza, kroczyli śladami Karola Wojtyły i pochylili czoła przed dostojną Czarną Madonną. To na Jasnej Górze wysłuchali homilii biskupa łomżyńskiego o wadze decyzji na całe życie podejmowanych przez młodych ludzi. Hitlerowski obóz zagłady przytłoczył ich swoją atmosferą i ekspozycjami. Z pewnością młodzież wróciła z wycieczki dojrzała i poważniejsza.

Bliska jest nam nasza mała ojczyzna. Dostrzegamy jej piękno i zmiany. Propagujemy je między innymi na łamach goworowskiego kwartalnika *W Dolinie Orza* – zgodnie twierdzą Piotr Kosiorek i Irena Minota. W wakacyjnym numerze zamieszczono wywiad uczennicy I klasy technikum z miejscową poetką.

Jedną z dziedzin uczniowskiej działalności jest pomocniczość. Akcje charytatywne są już tradycją. Rozpoczęło się zbieranie drobniaków pod hasłem *Góra grosza*.

Poważne zadania programu wychowawczego szkoły poza lekcjami realizowane są w sposób atrakcyjny dla młodzieży, połączony z zabawą, dający satysfakcję i poczucie własnej wartości.

Irena Minota

ZMIANY SĄ MOŻLIWE

Co to znaczy być ofiarą przemocy?

Bycie ofiarą jest przyjęciem na siebie pewnej niekorzystnej roli w układzie interpersonalnym, czyli rodzinnym. Nikt nie staje się ofiarą w sposób dobrowolny, jest raczej "wtłoczony" w tę rolę. Celem tej roli jest przetrwanie układu rodzinnego lub partnerskiego. Jednocześnie przyjęcie jej sprawia, że układ trwa w niezmienniej (w tym przypadku destrukcyjnej) formie. Zadaniem ofiary jest zaspokojenie potrzeb osób silniejszych, decyzyjnych w rodzinie lub związku. Stąd ofiara zawsze występuje w roli podporządkowanej, drugorzędnej, przedmiotowej. To ona ma powinności i obowiązki. Prawa, przywileje i decyzyjność przypisane są roli sprawcy.

Nie jesteś winna temu, że stałaś się ofiarą przemocy.

Role nie są przypisane nam raz na zawsze. Jednak wyjście z roli grozi zaburzeniem a nawet rozpadnięciem dotychczasowego układu rodzinnego czy partnerskiego). Daje też szansę na zbudowanie nowego porządku w rodzinie czy związku.

Powtarzające się akty przemocy wpływają na takie ukształtowanie ról w rodzinie, które sprawiają, że przemoc trwa. Jej trwanie wspierają paradoksalnie zachowania obydwu stron. Niebagatelne znaczenie ma to, co myślimy o sobie, o pełniących przez siebie rolach życiowych, co nam wolno, a czego nie wolno. Są w nas zakorzenione przekonania o roli męża i żony, o rodzinie, o wychowaniu. Ich treść zależna jest od tego, w jakiej rodzinie się wychowaliśmy, jakie mieliśmy wzorce, jak się zachowywali nasi rodzice, czy czuliśmy się kochani czy odrzućeni.

Wychowanie w rodzinie, w której występowała przemoc, może czynić nas szczególnie podatnymi na wystąpienie przemocy w naszych rodzinach. Dzieje się tak dlatego, że „dziedziczymy”, nie do końca świadomie odtwarzamy to, czego nauczyliśmy się w życiu. Powielamy przekonania o życiu, świecie, kobietach, mężczyznach. Przyjmujemy je a priori, bez dowodu.

Jeżeli mama była poniżana przez tatę, płakała nocami, pracowała ponad siły, bo on przepijał pieniądze, brała leki ze zdenerwowania, mogłaś przejąć od niej wzorec podporządkowania i znoszenia niewygód życia bez upominania się o szacunek, wy poczynek, spokój czy pomoc. Mogłaś nauczyć się, że kobiety są gorsze i pozwalasz innym zarządzać sobą.

Masz prawo sama określać, co jest dla ciebie najważniejsze i żyć po swojemu.

Ta sama osoba może występować w różnych rolach. Może być w pewnym okresie swojego życia ofiarą a w innym sprawcą. Np. dziecko, które było bite i poniżane w dzieciństwie, może stać się sprawcą przemocy w późniejszym okresie życia. Może też ponownie stać się ofiarą, wchodząc w związek partnerski z osobą, która ma skłonność do stosowania przemocy. Zdarza się, że ta sama osoba może być jednocześnie sprawcą przemocy wobec swojego dziecka. Czasem daje się obserwować taki ciąg wydarzeń, w których krzywdzone dziecko również jest sprawcą wobec młodszego rodzeństwa, a najmłodsze z nich może „znać” się nad lalką, odreagowując doznane krzywdy.

Masz prawo porzucić swoją destrukcyjną rolę, bez obawy zrobienia sobie lub komuś krzywdy.

Zachowania i postawy, które zwiększają ryzyko doznania przemocy

Statystyki podają, że najczęściej osobami doznającymi przemocy są kobiety a także dzieci.

W około 5 procentach ofiarami bywają mężczyźni. Wśród ofiar wyróżnia się także osoby starsze, niepełnosprawne i w jakikolwiek inny sposób zależne. Tym, co usposabia je do roli ofiary jest zależność od innych, silniejszych. A więc dysproporcje związane z poczuciem siły (w znaczeniu fizycznym – siły, sprawności, możliwości, a także psychicznym – wytrzymałości, odporności na stres, zdolności do konfrontacji emocjonalnej i słownej, świadomości własnych możliwości, itp.) są bardzo ważnym determinantem wystąpienia przemocy.

Nie oznacza to jednak, że kiedy zajdzie relacja osoby o większej i mniejszej sile, nastąpi przemoc, ale niebezpieczeństwo to wzrasta wtedy, gdy strona silniejsza zapragnie uzyskać od strony słabszej coś, czego do tej pory ta osoba nie dawała. Wtedy osoba o skłonnościach dominujących może usiłować zmusić drugą osobę do pożądanego zachowania.

Kolejną rzeczą, która przyczynia się do pojawienia się przemocy (choć również jej nie determinuje) jest **zależność**. Osoby zależne od innych – ze swej natury: dzieci, osoby starsze i niepełnosprawne, narażone są na przemoc częściej niż osoby, które są w stanie zaspokoić swoje potrzeby same. Także kobiety niepracujące, nie posiadające własnych źródeł dochodu i zależne emocjonalnie, łatwiej padają ofiarami przemocy.

Postawa uległości, bezradności, brak

własnego zdania sprawia, że osoby prezentujące się w taki sposób są bardziej narażone na przemoc, bo mogą być gorzej traktowane, jako mniej znaczące, spychane do ról podporządkowanych, usługowych.

Powstrzymywanie się od wyrażenia tego co chcę, czego potrzebuję, co jest dla mnie ważne, na co się zgadzam a na co nie, sprawia, że inni a zwłaszcza osoby o potrzebie dominacji (potencjalni sprawcy) mogą nas postrzegać jako osoby, którym nic nie potrzeba, nic nie wiedzą, na niczym się nie znają – są zatem gorsze i można je pomijać, lekceważyć, nie doceniać. Pamiętajmy, że zainteresowanie drugim człowiekiem wymaga wysiłku – nie wszyscy nasi bliscy mają skłonność, aby wiedzieć i komunikować innym, czego chcemy, jakie jesteśmy i co myślimy. Same musimy zadbać o swoje znaczenie.

Stawianie na pierwszym miejscu potrzeb innych kosztem własnych (nierównowaga w przyznawaniu dóbr i praw). Wzorec myślenia i działania, w którym myślimy, że innym się należy, że inni mają prawo, a my dopiero w drugiej, trzeciej kolejności. Mąż ma prawo do spokoju, do wypoczynku, do zjedzenia posiłku, jaki lubi – ja, po pracy zawodowej, wykonam obowiązki domowe, do wypoczynku wystarczy mi pora snu, zjem, to co ugotowałam ze względu na niego, choć nie za bardzo to lubię. Dziecko – musi mieć odpowiednie buty, ubranie, przybory szkolne, zabawki. Ja – kupię dla siebie coś tańszego, mimo, że od dawna chciałabym chodzić na zajęcia angielskiego, czy kurs szycia, kupić fajną książkę czy bluzkę – odmawiam sobie tego w imię zabezpieczenia potrzeb bliskich. W ten sposób dajemy do zrozumienia najbliższemu, że oni mogą, mają prawo potrzebować, my – nie; oni są ważni – my mniej. Swoim kosztem zaspokajamy ich potrzeby. Nie oznacza to zaraz, że w tej sytuacji doznamy przemocy, jednak taka postawa w zestawieniu z innymi czynnikami może sprzyjać jej zaistnieniu.

C.d.n.

Bożena Pomacho

„Źródło - Poradnik dla osób zagrożonych przemocą w rodzinie - Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy”